

Z domova

Rubrika:
[Z domova](#)

Zrekonstruovaný velehradský areál potvrdil svoji funkčnost

31. 7. 2012, 10:02

Letošní cyrilometodějské oslavy spojené s Dny lidí dobré vůle zacílené na nejširší veřejnost poprvé prověřily nově zrekonstruovaný poutní areál, který v předchozích letech trpěl dlouhodobým chátráním a nedostatkem údržby.

Veľhrad: O realizaci nového architektonického ztvárnění ploch kolem poutního areálu snilo již několik generací. Ve 30. letech 20. stol. značil tyto vize nástup nacismu, v poválečném období znemožnil tyto plány v pokročilé fázi rozpracovanosti zase komunismus. Návštěva papeže Jana Pavla II. v roce 1990 přinesla po stavební stránce v podstatě pouze vytvoření velké plochy pro shromáždění tisíců věřících s odstraněním některých zdí a svého naplnění nenašly ani vize z počátku 90. let. Po desetiletích čekání se podařilo tohoto cíle dosáhnout teprve v souvislosti s možností čerpání dotací z EU, konkrétně Evropského fondu pro regionální rozvoj, prostřednictvím integrovaného operačního programu, a to v rámci projektu Veľhrad centrum kulturního dialogu východní a západní Evropy. V neposlední řadě se tak stalo díky pětileté cílené přípravě příjemce dotace Římskokatolické farnosti Veľhrad, která zahrnovala vytvoření a projednání architektonické studie akceptovatelné všemi vlastníky.

Zatímco v loňském roce museli ještě návštěvníci Veľhradu prožít slavnostní dny v podmáčeném terénu budovaného nádvoří, letos stanuli již na pískovcové dlažbě v kombinaci s mobilní zelení a zelenými plochami.

Celková revitalizace poutního areálu se pozitivně promítla do rozšíření klidové zóny vymezené hranicí NKP ohradní zdí, kde neprobíhá stánkový prodej. Svoji funkčnost rovněž potvrdila nově zbudovaná ohradní zeď s nikami, která nejenže poutní areál odhlučnila, ale stala se také místem vítaného stínu a byla zde poskytována služba svátosti smíření. Realizaci tohoto architektonického prvku byla po stavební stránce dokonána přeměna někdejšího cisterciáckého kláštera v poutní místo.

Zatímco převážně vydlážděná plocha před průčelím baziliky je určena k setkávání početných skupin věřících, travnaté plochy s vysázenou zelení severně od baziliky byly zbudovány jako klidová zóna s možností stínu a relaxace. Liniovou stavbu dozděné hradební zdi si návštěvníci poutního areálu přirozeně osvojili jako kamennou lavici.

Svoji funkčnost potvrdila i novostavba hygienického zařízení, ležící severovýchodně od baziliky, která zcela nahradila mobilní WC i v době největší účasti poutníků.

Svého završení se dočkala úprava prostoru nástupu do expozice pozůstatků pozdně románského kláštera, kde bylo třeba se vypořádat s novou situací vzniklou v souvislosti s novými archeologickými objevy. Ty jsou opět dokumentovány např. dozděním objeveného koridoru spojujícího klášterní objekty se zaniklým domem opata. Celá obnova ploch poutního areálu by měla být završena prezentací konstrukcí základů opatského domu.

Dynamicky pokračuje obnova kostelíku Zjevení páně, lidově zvaného Cyrilka, který leží severovýchodně od velehradské baziliky.

Ve velehradské bazilice pokračuje obnova interiéru hl. lodi, kůru, podkruchtí, varhan a varhanního nástroje.

Po odeznění cyrilometodějských oslav byla zahájena výstavba lešení k obnově pláště velehradské baziliky a zahájeny byly stavební práce v expozici pozůstatků pozdně románského kláštera, kde vznikne nová stálá expozice s názvem Veľhrad na křižovatkách dějin.

Mimo NKP poutního areálu s bazilikou potvrdil svoji funkčnost také Veľhradský dům sv. Cyrila a Metoděje, který rozšířil své služby poskytující nejširší veřejnosti. V rámci cyrilometodějských oslav zde byly zahájeny dvě nové výstavy věnované odkazu sv. Cyrila a Metoděje (výstava ilustrací Kláry Folvarké-Roseové ke knize prof. Piřhy *Slyšte slovo a zpívejte píseň*) a osobnosti kardinála Josefa Berana (výstava Stanislavy Vodičkové z Ústavu pro studium totalitních režimů s názvem *Milovat dobro a odporovat zlu*). Dále zde pokračovaly stávající výstavy italských fotografií (*Amici di Veľhrad pro kardinála T. Špidlíka*) a olomoucké výtvarnice Dagmar Havlíčkové (*Ježíšova modlitba*). V galerii Bible probíhala veřejností velmi vyhledávaná aktivita ručního přepisování Bible, které se zúčastnili také významné osobnosti veřejného a církevního života (kardinál Dominik Duka a arcibiskup Jan Graubner, kandidát na prezidenta Jan Fischer a další). Své služby nabídlo poutníkům také již vybavené informační centrum, cukrárna a poutní prodejna. Celkový počet návštěvníků cyrilometodějských oslav byl médii odhadován na 30 tisíc osob.

Úhrnem lze říci, že zrekonstruovaný poutní areál potvrdil v rámci CM oslav v roce 2012 svoji funkčnost a dílčí nedostatky lze s výhledem na jubileum v roce 2013 odstraňovat v dostatečném předstihu.

Věra Homoláčová, koordinátorka projektu, www.velehrad-iop.cz

Autor: [Jiří Gračka](#)